

REMISSVAR

Datum	Diariernr
2018-04-17	2018-00768
Ert datum	Er referens
2018-03-12	Fi2018/00106/DF

VS-VUF
Anna Hamr
010-240 52 69
Anna.hamr@msb.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2017:114 reboot – omstart för den digitala förvaltningen

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har tagit del av betänkandet effektiv styrning av nationella digitala tjänster, SOU 2017:114. MSB är positiv till huvuddelen av betänkandet. Dock bör vissa av utredningens förslag utredas vidare, kompletteras och utvecklas för att fullt ut anses vara genomförbara samtidigt som den enskildes rätt stärks.

MSB bedömer att utredningens förslag stärker pågående och framtida digitaliseringsarbete inom offentlig sektor. En omstart av politiken för den digitala förvaltningen och en styrning av de utvecklingsinitiativ som pågår inom ramen för digitalisering är bra, men fräntar inte aktörer från ansvaret att aktivt arbeta med digitalisering och informationssäkerhet. Det är viktigt att vi inte tappar fart i det arbete som pågår.

MSB gör bedömningen att i en allt mer digitaliserad omvärld är informationssäkerhetsarbetet avgörande för utvecklingen av digitaliseringsarbetet inom offentlig sektor. MSB välkomnar därför särskilt utredningens förslag om lagstiftning avseende riskbaserat systematiskt informationssäkerhetsarbete som omfattar samtliga offentliga myndigheter.

MSB vill också särskilt lyfta frågan om betydelsen av statlig elektronisk identitetshandling och de diskussioner som pågår kring ansvaret för identitetsfrågorna.

Betänkandet utgår från interaktionen medborgare-myndighet/organisation. MSB har i dagsläget få tjänster mot medborgare och påverkas därmed ytterst lite av flera förslag.

Allmänna synpunkter

MSB ser ett behov av att, utifrån ett förvaltningsövergripande perspektiv, belysa behovet av att utveckla och digitalisera den offentliga förvaltningen myndigheter och organisationer emellan samt behovet av samordning och stöd mellan statliga myndigheter och kommuner. I detta arbete bör också de

kostnadsmissiga aspekterna avseende effektiv styrning av utveckling, införande och förvaltning av nationella digitala tjänster beskrivas, något som MSB saknar i utredningens förslag.

Avsnitt 1 Författningsförslag

MSB har utöver de synpunkter som redovisas nedan kommenterat delar av författningsförslagen under utredningstiden.

- **Avsnitt 1.1 Lag om statlig elektronisk identitetshandling, 16 §**

Lagförslaget bör kompletteras med följande tre punkter:

- sådan omständighet uppstått som möjliggör bedräglig användning av den elektroniska identitetshandlingen;
- en ny statlig identitetshandling utfärdas för att ersätta den nuvarande
- begäran av innehavaren inkommer

Första och andra punkten baseras på ett behov som påvisats utifrån utvecklingen av elektroniska identitetshandlingar i Estland. Under 2017 framkom att bärarna (smarta kort) hade sårbar hårdvara och firmware, vilket medförde ett intensivt arbete att byta ut programvaran på cirka 800 000 kort. Därefter byttes den elektroniska identitetshandlingen mot en ny med annan kryptoalgoritm. Detta påvisar att det finns behov att kunna ha stöd för att spärra utgivna elektroniska identitetshandlingar och på så sätt minska möjligheten att utnyttja en eventuell framtida upptäckt sårbarhet.

Tredje punkten innebär att man som innehavare av en elektronisk identitetshandling själv ska kunna spärra om till exempel PIN-kod och kort kommit på avvägar.

- **Avsnitt 1.2 Lag om infrastruktur för elektronisk identifiering och kvalitetsmärket Svensk elektronisk identitetshandling**

Beroende på till exempel tillgänglighetsanpassning för personer med funktionsvariation är det viktigt att inte låsa fast systemet vid en viss teknisk lösning som kan bli förlegad. 13 § bör därför omformuleras och ersättas med nedanstående (eller motsvarande) teknikneutrala förslag.

13 § Det ska finnas en modell för att välja vilken av de elektroniska identitetshandlingar som ingår i det valfrihetssystem som tillhandahålls enligt lagen om valfrihetssystem i fråga om funktioner för elektronisk identitetskontroll samt den statliga elektroniska identitetshandlingen.

- **Avsnitt 1.3 Lag om infrastruktur för digital post**

MSB saknar ett avsnitt om skydd för uppgifter hos brevlådeoperatören på liknande sätt som postlagen skyddar brevfrändelser i postlagen (2010:1045) 2 kap 14 §.

Avsnitt 9 Informationssäkerhet – en naturlig del i digitaliseringen

MSB instämmer i utredningens bedömning gällande informationssäkerhet som en naturlig del i digitaliseringen. En gemensam lagstiftning om riskbaserat systematiskt informationssäkerhetsarbete som omfattar samtliga offentliga myndigheter är en förutsättning för och ett sätt att underlätta för en förvaltningsgemensam digitaliseringsutveckling.

Avsnitt 12 Statlig elektronisk identitetshandling

MSB instämmer i utredningens bedömning avseende statligt utfärdad identitetshandling och att staten säkerställer en tillförlitlig process för grundidentifiering. MSB känner till pågående diskussioner kring ansvaret för identitetsfrågorna och ställer sig positiv till att Polisen ges ett förtydligt ansvar för identitetsfrågorna samt att Polisens Nationella ID-kort vidareutvecklas till en ny statlig e-legitimation i både fysisk och mobil form.

Avsnitt 15 En infrastruktur för elektronisk identifiering - Arbetstagare, student, ställföreträdare – pågående initiativ

MSB ser behov av elektronisk identitetshandling för offentlig sektor och ställer sig positiv till Inera AB och Försäkringskassans pågående utvecklingsprojekt avseende e-identitet för offentlig sektor. Utifrån tjänstens betydelse för den offentliga sektorns utveckling ser MSB ett behov av att en konsekvens av utredningen ska bli en tydligare styrning gällande detta område samt att ansvaret för tjänsten tilldelas en myndighet.

Avsnitt 21 Lag om infrastruktur för digital post

Mina meddelanden tillåter idag inte tvåvägskommunikation. MSB önskar att utredningen tydligare belyser behoven och möjligheterna avseende framtida utveckling till stöd för implementering av tvåvägskommunikation i tjänsten.

Utredningen bör även kompletteras med förslag kring arbete för att utveckla och effektivisera den digitala förvaltningen myndigheter och organisationer emellan.

Vidare instämmer MSB i utredningens bedömning av att den nuvarande regleringen av tjänsten mina meddelanden är otillfredsställande på flera plan. Förutom utredningens förslag till förtydliganden ser MSB ett behov av att ytterligare skydda och stärka den enskildes rätt i sammanhanget. Hur skyddet och eventuellt straffrättsligt ansvar ska se ut bör utredas vidare. Ansvaret bör ligga på staten och inte på individen.

I detta ärende har generaldirektör Dan Eliasson beslutat. Anna Hamr har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har Ingela Darhammar Hellström och Carl Örne samt avdelningschefen Jonas Norén och enhetschefen Claes-Uno Brask deltagit.

Dan Eliasson

Anna Hamr

Kopia till: Ju/SSK